Güncel öğretmen paketlerimizi incelemek için tıkla: https://www.shopier.com/s/store/tarihkursu

1.2. Türkistan'dan Türkiye'ye Uzanan Süreçte Türk Devlet ve Ordu Teşkilatında Meydana Gelen Değişim

İlk Türk devletlerinde devlet işleri kurultayda görüşülürdü. Kurultayda yönetim ve orduyla ilgili kararlar alınırdı. Hükümdarlar kağan, han ve hakan gibi unvanlar kullanırdı.

Soru 1: İlk Türk devletlerinde devlet işleri hangi mecliste görüşülürdü?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: Devlet işleri kurultayda görüşülürdü.

Karahanlılarda hükümdarın halka karşı görevleri vardı. Hükümdar, halkın beslenme ve giyinme ihtiyaçlarını karşılamakla görevliydi. Halkın adalet ve huzur içinde yaşamasını da sağlamalıydı.

Soru 2: Karahanlılarda hükümdarın halkın temel ihtiyaçlarıyla ilgili görevi neydi?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: Hükümdarın görevi, halkın beslenme ve giyinme ihtiyaçlarını karşılamaktı.

Güncel öğretmen paketlerimizi incelemek için tıkla: https://www.shopier.com/s/store/tarihkursu

Türk-İslam devletlerinde devletin başındaki en yetkili kişi hükümdardı. Sultan unvanı Gazneliler Dönemi'nde kullanılmaya başlandı. Karahanlı hükümdarları ise hakan ve arslan han gibi unvanlar kullanırdı.

Soru 3: Sultan unvanı hangi devlet döneminde kullanılmaya başlandı?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: Sultan unvanı Gazneliler Dönemi'nde kullanılmaya başlandı.

Büyük Selçuklu Devleti'nde devlet işleri Büyük Divanda görüşülürdü. Bu divana bir vezir başkanlık ederdi. Divana bağlı birimler para, ordu ve resmî yazışmalarla ilgili işleri yürütürdü.

Soru 4: Büyük Selçuklu Devleti'nde Büyük Divana kim başkanlık ederdi?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: Büyük Divana bir vezir başkanlık ederdi.

Güncel öğretmen paketlerimizi incelemek için tıkla: https://www.shopier.com/s/store/tarihkursu

Selçuklu sultanlarının hükümdarlığını gösteren çeşitli işaretler vardı. Sultanların başı üzerinde tutulan özel şemsiyeye çetr denirdi. Bu şemsiye, sultanlar savaşa veya geziye çıktığında kullanılırdı.

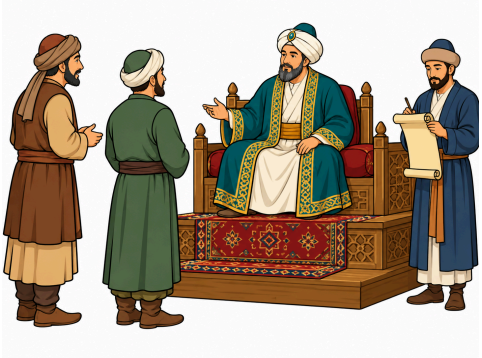
Soru 5: Selçuklu sultanlarının başı üzerinde tutulan özel şemsiyeye ne ad verilirdi?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: Bu özel şemsiyeye çetr adı verilirdi.

Büyük Selçuklu Devleti’nde dinî kurallara dayanan davalara kadılar bakardı. Kadıların başındaki görevliye başkadı denirdi. Ordu mensuplarının davalarını ise kadı askerler karara bağlardı.

Soru 6: Büyük Selçuklu Devleti’nde dinî kurallara dayanan davalara kimler bakardı?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: Dinî kurallara dayanan davalara kadılar bakardı.

Güncel öğretmen paketlerimizi incelemek için tıkla: https://www.shopier.com/s/store/tarihkursu

Büyük Selçuklu Devleti'nde genç melikler yönetimi öğrenmek için eyaletlere gönderilirdi. Onlara rehberlik eden deneyimli görevlilere atabey denirdi. Bu uygulamayla melikler ülkeyi yönetmeye hazırlanırdı.

Soru 7: Genç meliklere yönetimi öğrenirken rehberlik eden görevlilere ne ad verilirdi?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: Bu görevlilere atabey adı verilirdi.

Türk-İslam devletlerinin ordularında onlu sistem kullanılırdı. Bu sistemi ilk kez Asya Hun Hükümdarı Mete Han oluşturmuştu. Hükümdarlar sefer sırasında ordularına komutanlık ederdi.

Soru 8: Orduda onlu sistemi ilk kez hangi hükümdar oluşturmuştu?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: Onlu sistemi ilk kez Mete Han oluşturmuştu.

Güncel öğretmen paketlerimizi incelemek için tıkla: https://www.shopier.com/s/store/tarihkursu

Büyük Selçuklu Devleti'nde ikta sahipleri kendilerine ayrılan toprakları işletirdi. Bunun karşılığında savaşa hazır asker bulundurmak zorundaydılar. Yaşadıkları bölgenin güvenliğini de sağlarlardı.

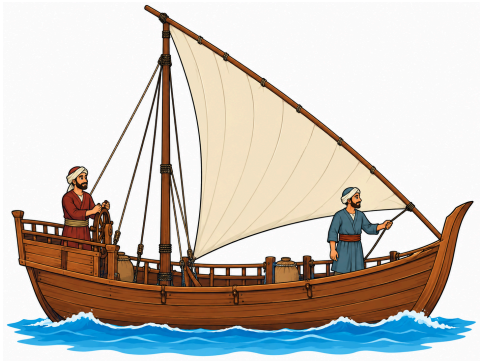
Soru 9: İkta sahipleri, toprakları işletme karşılığında nasıl askerler bulundurmak zorundaydı?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: İkta sahipleri savaşa hazır askerler bulundurmak zorundaydı.

Türkiye Selçuklu Devleti'nde kara ve deniz kuvvetleri vardı. Deniz kuvvetlerine donanma denirdi. Donanma komutanları reisü'l-bahr unvanını kullanırdı.

Soru 10: Türkiye Selçuklu Devleti'nde deniz kuvvetlerine ne ad verilirdi?

Öğrenci Cevap Alanı:

.....

.....

Cevap: Deniz kuvvetlerine donanma adı verilirdi.